

PEERFEEDBACK GEVEN_

4. PEERFEEDBACK GEVEN

Waarom is dit onderdeel belangrijk voor leerlingen?

Als er feedback gegeven wordt aan leerlingen, bijvoorbeeld in de vierde fase van de formatieve cyclus (Gulikers & Baartman; 2017), dan is het niet noodzakelijk dat deze feedback door de leraar gegeven wordt. Er kan ook peerfeedback ingezet worden. Met peerfeedback wordt hier bedoeld dat leerlingen elkaars werk bekijken, evalueren met bepaalde kwaliteitscriteria en vervolgens feedback geven. Het doel van peerfeedback is formatief, leerlingen helpen elkaar verbeteren, het heeft uitdrukkelijk geen beoordelende functie. Peerfeedback kan leraarfeedback goed aanvullen, maar niet vervangen: leraren hebben meer kennis dan medeleerlingen en het is van belang dat leraren zicht houden op het leerproces van hun leerlingen.

Mogelijke effecten van peerfeedback

Peerfeedback kan zowel voor de leerlingen die de feedback ontvangen als de leerlingen die de feedback geven meerwaarde hebben.

Mogelijke meerwaarde voor de feedbackontvanger:

- Het kan zorgen voor een grotere variëteit aan feedback; leerlingen zien andere verbeterpunten dan leraren en er kunnen makkelijker meer personen het werk bekijken (Lindner & Visser, 2018; Pearce et al., 2009).
- Het kan een kritische houding stimuleren; peerfeedback wordt kritischer bekeken dan leraarfeedback (Lindner & Visser, 2018; Lui & Carless, 2006).
- Het kan zorgen voor betekenisvolle interactie met medeleerlingen en bijdragen aan sociale cohesie (Pearce et al., 2009, 2009).

Mogelijke meerwaarde voor de feedbackgever (de peer):

- Het lezen en beoordelen van het werk van medeleerlingen kan een kritische blik (ook naar het eigen werk), reflectie en een actieve rol in het leerproces bevorderen (Pearce et al., 2009).
- Door het werk van medeleerlingen te bekijken met kwaliteitscriteria, kan de leerling zelf ook meer zicht krijgen op deze criteria en op wat kwaliteit inhoudt (Nicol, 2011).
- Door het zien van het werk van medeleerlingen ziet een leerling hoe de opdracht ook op andere manieren aangepakt kan worden en kan de leerling nieuwe ideeën opdoen (Nicol, 2011).
- Het geven van feedback kan bijdragen aan de communicatievaardigheden van leerlingen (Topping et al., 2000).

Feedbacktraining

Kwalitatief goede feedback geven is belangrijk, omdat de kans dan groter is dat de feedback het gewenste effect heeft. Feedback heeft namelijk niet automatisch een (positief) effect en dat geldt ook voor peerfeedback. Als (peer)feedback aan bepaalde kwaliteitseisen voldoet, is de kans groter dat de feedback het gewenste effect heeft (Shute,

2008). Het is daarom belangrijk dat leerlingen deze kwaliteitscriteria kennen en de mogelijkheid krijgen om met het geven van peerfeedback te oefenen.

Wat zijn de doelen voor leerlingen waaraan gewerkt kan worden?

Peerfeedback heeft niet vanzelfsprekend bovengenoemde effecten, dit is afhankelijk van diverse factoren. Een belangrijke factor hierbij zijn de feedbackvaardigheden van leerlingen. Met de werkvormen in dit onderdeel kan gewerkt worden aan de volgende doelen voor leerlingen die belangrijk zijn bij peerfeedback:

- De leerlingen weten wat peerfeedback is
- De leerlingen kennen de voordelen van peerfeedback
- De leerlingen kennen de rol van de feedbackgever
- De leerlingen kennen de kwaliteitscriteria van goede feedback
- De leerlingen kunnen goede feedback herkennen
- De leerlingen kunnen feedback geven die aan algemene kwaliteitscriteria voldoet.

Tips voor leraren bij het werken aan deze vaardigheid met leerlingen

- Oefen het geven van feedback in kleine stappen, beginnend met niet-bedreigende oefeningen zoals het geven of bekijken van feedback op werk dat niet van henzelf of klasgenoten is, bijvoorbeeld het werk van leerlingen in voorgaande jaren (Lindner & Visser, 2018).
- Zorg dat peerfeedback altijd gebaseerd is op van tevoren vastgelegde criteria of laat leerlingen zelf criteria kiezen waarop zij feedback willen ontvangen (Hattie & Timperley, 2007).
- Als leraar kun je de feedback die voor veel leerlingen relevant is klassikaal bespreken. De leerling kan dan zelf zien of deze feedback ook in zijn eigen feedback terugkomt.

Gebruikte literatuur:

- Gulikers, J., & Baartman, L. (2017). *Doelgericht professionaliseren: Formatieve toetspraktijken met effect! Wat DOET de docent in de klas?* Hogeschool Utrecht.
- Hattie, J., & Timperley, H. (2007). *The power of feedback. Review of educational research, 77(1), 81-112.*
- Lindner, J. & Visser, S. (2018). De winst van peerfeedback. *Onderwijsinnovatie (1).*
- Nicol, D. (2011). *Developing students' ability to construct feedback.* Enhancement Themes.
- Pearce, J., Mulder, R., & Baik, C. (2009). Involving students in peer review: Case studies and practical strategies for university teaching.
- Shute, V. J. (2008). Focus on formative feedback. *Review of educational research, 78(1), 153-189.*
- Topping, K., Smith, E.F., Swanson, I. and Elliot, A. (2000). Formative peer assessment of academic writing between postgraduate students. *Assessment & Evaluation in Higher Education, 25(2), 149-169.*

WERKVORM 1: PEERFEEDBACK INLEIDEN MET EEN FILMPJE

Doelen:

- De leerlingen weten wat peerfeedback is;
- De leerlingen kennen de voordelen van peerfeedback ;
- De leerlingen kennen de rol van de feedbackgever;
- De leerlingen kennen de kwaliteitscriteria van goede feedback.

Korte omschrijving:

In deze werkvorm bekijken leerlingen een filmpje waarin ingegaan wordt op wat peerfeedback is, wat de voordelen ervan zijn, welke rol de peer heeft die feedback geeft en wat kenmerken zijn van goede peerfeedback. Dit filmpje wordt vervolgens klassikaal besproken.

Benodigde materialen:

- Filmpje 'Inleiding peerfeedback', zie <https://youtu.be/SWmOmHdf8GI>

Stapsgewijze uitwerking van de werkvorm:

Tijdsindicatie: 30 min

1. Bespreek kort met de leerlingen of zij weten wat peerfeedback is en wat zij al over dit onderwerp weten.
2. Vertel de leerlingen dat jullie een filmpje gaan kijken over peerfeedback. Geef hen daarbij vooraf de volgende kijkvragen:
 - *Wat zie jij als belangrijkste voordeel van peerfeedback?*
 - *Waar ga jij extra goed op letten als je de volgende keer feedback geeft aan een medeleerling?*
3. Bekijk samen met de leerlingen het filmpje.
4. Bespreek of er nog vragen zijn over de inhoud van het filmpje.
5. Laat leerlingen in tweetallen aan elkaar vertellen wat zij zien als belangrijkste voordeel van peerfeedback.
6. Bespreek klassikaal het antwoord op de tweede vraag: wat zijn nu de belangrijkste punten die jullie samen hebben geleerd over peerfeedback? Schrijf deze punten samen op het whiteboard of laat leerlingen zelf deze punten opschrijven, zodat leerlingen deze punten nog eens kunnen bekijken als ze daadwerkelijk aan de slag gaan met het geven van peerfeedback.

Bron:

Dobbelaer, M. J., Prins, F. J., & van Dongen, D. (2013). The impact of feedback training for inspectors. *European Journal of Training and Development*.

WERKVORM 2: KWALITEIT FEEDBACK BEOORDELEN

Doel(en):

- De leerlingen kennen de kwaliteitscriteria van goede feedback;
- De leerlingen kunnen goede feedback herkennen.

Korte omschrijving:

In deze werkvorm bespreken leerlingen in groepjes de kwaliteit van gegeven feedback. Hierdoor krijgen zij een beeld van hoe (goede) peerfeedback eruit kan zien.

Benodigde materialen:

- Voorbeelden van peerfeedback niet uit deze klas (bijvoorbeeld van andere jaren of andere klassen), liefst een goed voorbeeld en een minder goed voorbeeld;
- Voor alle leerlingen twee keer uitgeprint het werkblad *Wat is de kwaliteit van de feedback?*

Stapsgewijze uitwerking van de werkvorm:

Tijdsindicatie: 40 minuten

1. Bespreek met de leerlingen de opdracht: de leerlingen gaan in groepjes van drie à vier leerlingen de kwaliteit van gegeven peerfeedback bekijken. Ze lezen eerst de peerfeedback en bespreken vervolgens de vragen op het werkblad. Elke leerling vult zelf het werkblad in. De antwoorden op de vragen moeten daarbij worden toegelicht. Vervolgens bespreken ze de uitkomst in het groepje.
2. De leerlingen herhalen nog een keer deze stappen en bekijken in totaal de feedback van twee leerlingen.
3. Bespreek de opdracht na door een aantal leerlingen het antwoord op de laatste vraag te laten formuleren: wat hebben ze nu geleerd over het geven van peerfeedback?

Belangrijke aandachtspunten / tips:

- Door eigen feedbackmateriaal te kiezen wordt de werkvorm relevanter voor jouw groep leerlingen (aansluitend bij het niveau/leerjaar) of het vak dat je geeft (leerlingen leren niet alleen over peerfeedback, maar ook over kwaliteitscriteria bij jouw vak).
- Door te werken met materiaal dat niet van de leerlingen zelf is, wordt er een veiligere sfeer gecreëerd, dan dat er peerfeedback van de leerlingen zelf besproken wordt.

Bron:

- Het werkblad is gemaakt op basis van een literatuurreview naar kwaliteitsaspecten van feedback (Dobbelaer, Prins, & van Dongen, 2012).

WERKBLAD: WAT IS DE KWALITEIT VAN DE FEEDBACK?

Naam:

Inhoud van de feedback	
Gaat de feedback over wat er geleerd wordt met de opdracht? Gaat het over het leerdoel ?	
Zou je na het lezen van de feedback weten wat je al goed hebt gedaan om het leerdoel te behalen?	
Zou je na het lezen van de feedback weten wat je nog moet verbeteren om het leerdoel te behalen?	
Zou je na het lezen van de feedback weten hoe je zou kunnen verbeteren?	
Vorm	
Worden er in de feedback ook positieve punten genoemd?	
Is de feedback niet gericht op de leerling , wie hij/zij is?	
Zou je het vervelend vinden om deze feedback te ontvangen?	
Begrijp je alles wat er in de feedback geschreven staat?	
Conclusie	
Wat heb je nu geleerd over het geven van feedback?	

WERKVORM 3: KLASSIKAAL FEEDBACK GEVEN MET AUSTIN'S BUTTERFLY

Doelen:

- De leerlingen kennen de voordelen van peerfeedback;
- De leerlingen kennen de rol van de feedbackgever;
- De leerlingen kennen de kwaliteitscriteria van goede feedback;
- De leerlingen kunnen goede feedback herkennen;
- De leerlingen kunnen feedback geven die aan algemene kwaliteitscriteria voldoet.

Korte omschrijving:

De leerlingen bekijken de tekeningen van Austin's butterfly en geven bij iedere poging feedback.

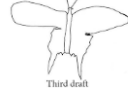
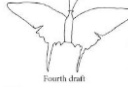

Benodigde materialen:

- Foto's van Austin's butterfly
- Eventueel het youtubefilmpje over Austin's butterfly (Engels):
<https://www.youtube.com/watch?v=hqh1MRWZjms>

Stapsgewijze uitwerking van de werkvorm:

Tijdsindicatie: 30-40 minuten

1. Laat de leerlingen foto 1 zien en vertel hun dat kinderen uit groep 3 de opdracht kregen om deze vlinder zo precies mogelijk na te tekenen. Op foto 2 zie je de eerste poging van een jongen genaamd Austin. Welke feedback zouden de leerlingen deze jongen willen geven? Laat steeds een poging zien en geef de leerlingen een paar minuten de tijd om feedback op te schrijven. Laat leerlingen feedback geven op de punten in de tabel. Bespreek vervolgens klassikaal de feedback die leerlingen hebben opgeschreven. Pas na het bespreken van de feedback laat je weer de volgende poging van Austin zien.

Poging	Bijbehorende afbeelding	Laat de leerlingen feedback geven op:
Poging 1		De vorm van de vleugels
Poging 2		De vorm van de vleugels
Poging 3		De vorm van de vleugels
Poging 4		Hoe zou Austin nog verder zijn tekening kunnen verbeteren?
Poging 5		Hoe zou Austin nog verder zijn tekening kunnen verbeteren?

Reageer als leerkracht op de feedback, zodat de leerlingen inzicht krijgen in de kwaliteit van hun eigen feedback. Bijvoorbeeld: Motiveren de leerlingen Austin om het beter te doen? Geven ze concrete verbeter suggesties waar Austin mee aan de slag kan?

2. Laat als laatste de foto zien met het eindresultaat en alle eerdere pogingen. Wat hebben de leerlingen van deze opdracht geleerd over het krijgen en geven van feedback? Bespreek in ieder geval met de leerlingen:
 - a. Dat het met feedback mogelijk is om te verbeteren (growth mindset). Ook al was Austin misschien in eerste instantie niet de beste tekenaar, door de feedback leerde hij beter te kijken naar het voorbeeld en de vlinder na te tekenen.
 - b. Dat het niet erg is om een opdracht te verbeteren na het ontvangen van feedback. Als Austin niet opnieuw was begonnen met zijn tekening, was het resultaat nooit zo mooi geworden.
 - c. Het belang van goede feedback die inzicht geeft in hoe je kunt verbeteren. Doordat Austin hele concrete verbeterpunten kreeg, kon hij zijn tekening steeds verbeteren.
3. Sluit eventueel af door samen het filmpje te kijken over Austin's butterfly (6:29 min, taal Engels). Je ziet hier leerlingen uit groep 6 van de basisschool die dezelfde opdracht uitvoeren.

Belangrijke aandachtspunten / tips:

- Door deze oefening klassikaal te doen, kun je als leerkracht feedback geven op de feedback. Daarnaast horen de leerlingen verschillende voorbeelden van mogelijke feedback van de andere leerlingen.

Bron:

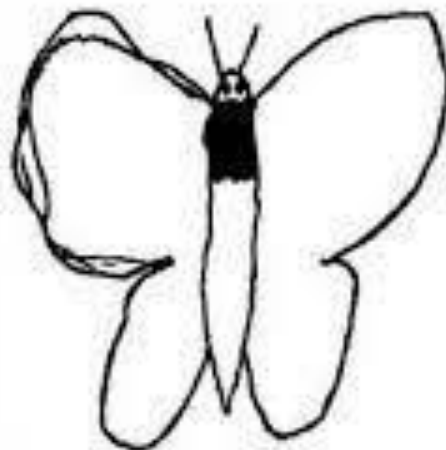
EL Education (2012). *Austin's Butterfly*. Verkregen via <https://eleducation.org/resources/austins-butterfly>

Foto 1 - Opdracht

Teken deze vlinder na

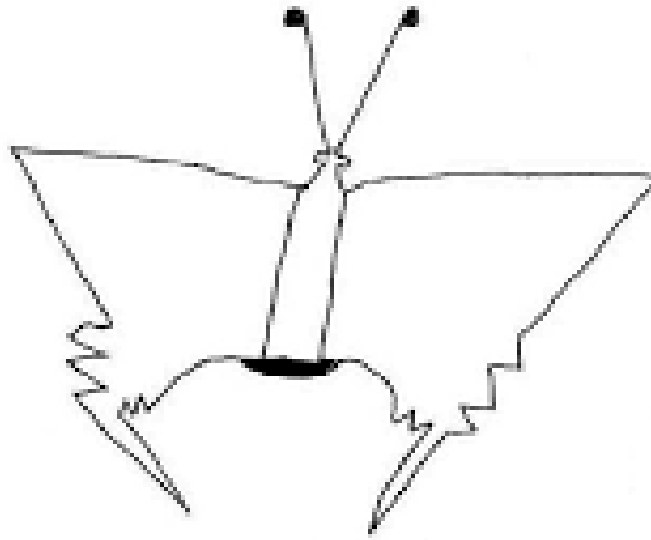

Poging 1

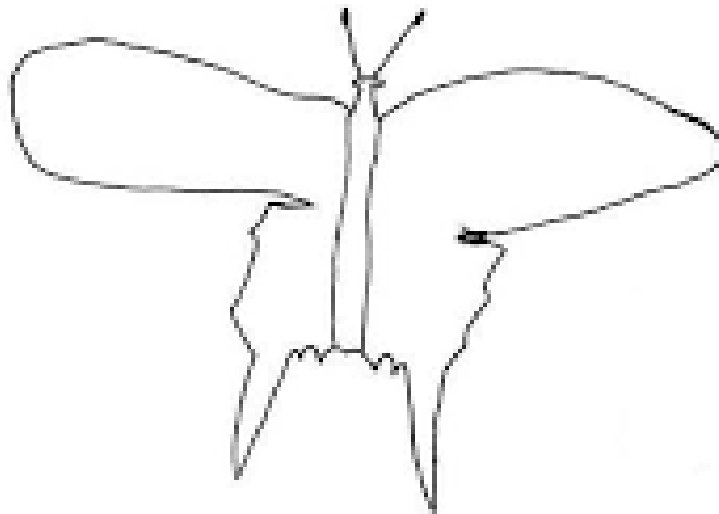
First draft

Poging 2

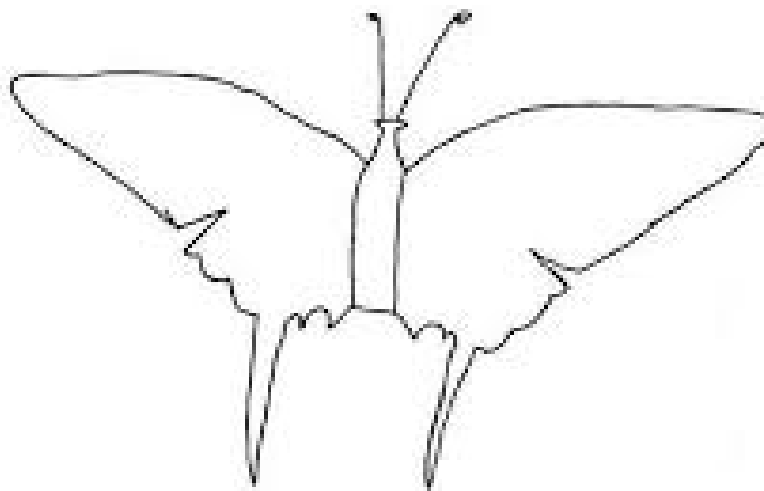
Second draft

Poging 3

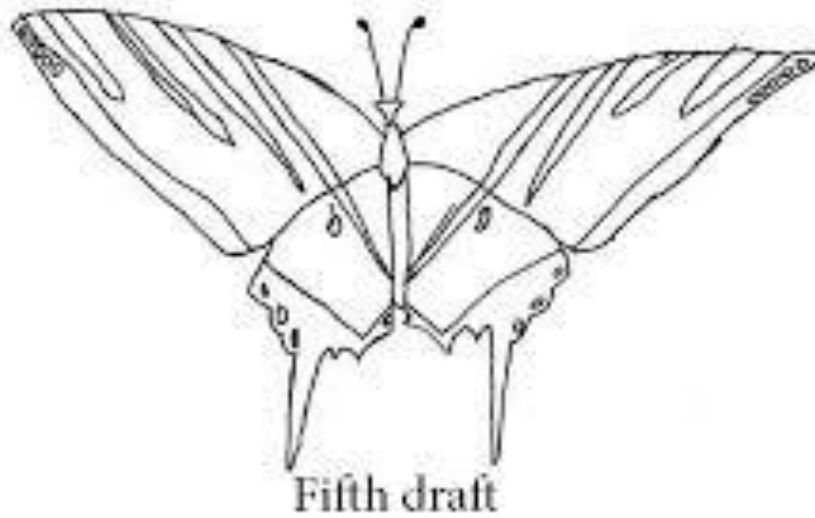
Third draft

Poging 4

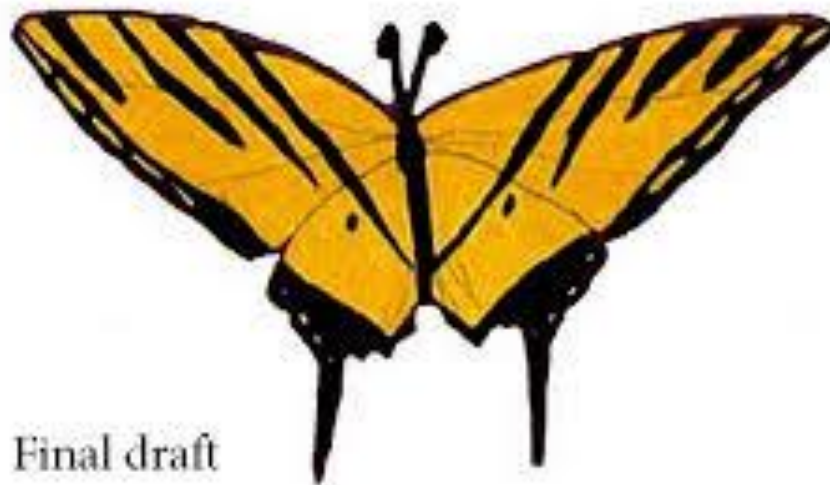

Fourth draft

Poging 5

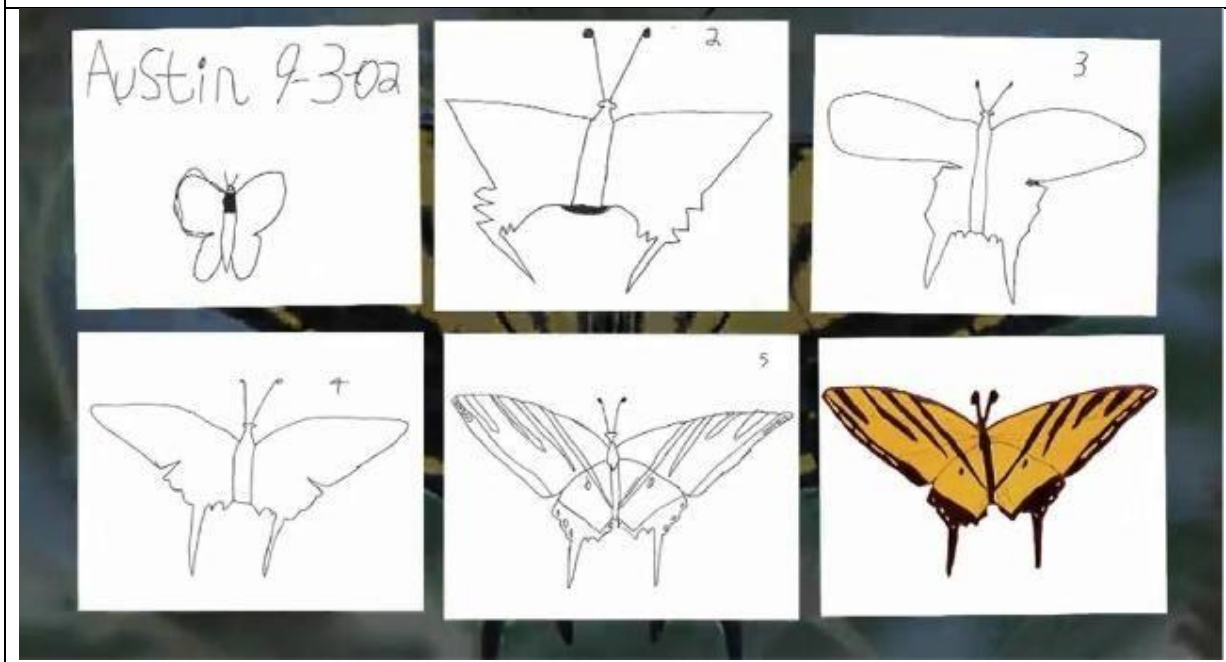

Eindresultaat

Final draft

Overzicht

WERKVORM 4: FEEDBACK GEVEN ALS GROEP

Doelen:

- De leerlingen kennen de kwaliteitscriteria van goede feedback;
- De leerlingen kunnen feedback geven die aan algemene kwaliteitscriteria voldoet.

Korte omschrijving:

Leerlingen beoordelen in groepjes het werk van een leerling die ze niet kennen. Als voorbeeld is het materiaal in deze werkvorm uitgewerkt om feedback te geven op een betoog van scholieren.com. Bij het geven van feedback kijken de leerlingen kritisch naar de kwaliteit van de feedback die zij geven.

Benodigde materialen:

- Leerlingwerk waar leerlingen feedback op kunnen geven. Dit kan eigen materiaal zijn of laat leerlingen een betoog kiezen op <https://www.scholieren.com/betogen> (geef leerlingen aanwijzingen uit welk leerjaar het betoog moet komen (bijvoorbeeld 1^e klas havo) en over welk vak het mag gaan (bijvoorbeeld geschiedenis).
- De opdracht die bij het leerlingwerk hoort. In de bijlage staat de opdracht die hoort bij het schrijven van een betoog.
- Kwaliteitscriteria waarop leerlingen feedback kunnen geven of het werkblad *Kwaliteitsvragen betoog*.
- Werkblad *Wat is de kwaliteit van feedback*.

Stapsgewijze uitwerking van de werkvorm:

Tijdsindicatie 50 minuten

1. Bespreek met de leerlingen dat zij in groepjes van drie feedback gaan geven op fictieve leerling A. Bespreek de opdracht die leerling A gehad heeft, in dit voorbeeld is dat het schrijven van een betoog (zie de opdracht in de bijlage).
2. Bespreek vervolgens met de leerlingen het werkblad: wat is de kwaliteit van de feedback zodat de leerlingen worden uitgedaagd zo goed mogelijke feedback te geven.
3. De leerlingen kiezen een betoog uit op <https://www.scholieren.com/betogen>.
4. De leerlingen lezen het betoog individueel.
5. De leerlingen geven als groepje feedback op het betoog aan de hand van het werkblad *'Kwaliteitsvragen betoog'* (zie bijlage).
6. Vervolgens bekijken zij hun eigen feedback kritisch met het werkblad: wat is de kwaliteit van de feedback? Eventueel passen ze de feedback nog aan.
7. Optie: de groepjes bekijken ook de feedback van een ander groepje met het werkblad: wat is de kwaliteit van de feedback?
8. Bespreek de opdracht na door een aantal leerlingen het antwoord op de laatste vraag op het werkblad te laten formuleren: wat hebben ze nu geleerd over het geven van peerfeedback?

Belangrijke aandachtspunten / tips:

- Door te werken met materiaal dat niet van de leerlingen zelf is, wordt er een veiligere sfeer gecreëerd, dan dat er peerfeedback van de leerlingen zelf besproken wordt.
- In deze werkvorm wordt het schrijven van een betoog slechts als voorbeeld gebruikt waarover leerlingen feedback kunnen geven. Door eigen leerlingwerk te gebruiken (niet van deze groep leerlingen) wordt de werkvorm relevanter voor het vak dat je geeft. Leerlingen leren niet alleen over peerfeedback, maar ook over kwaliteitscriteria bij jouw vak.
- Als leraar kun je ook feedback geven op de peerfeedback.

Bron:

Dobbelaer, M. J., Prins, F. J., & van Dongen, D. (2013). The impact of feedback training for inspectors. *European Journal of Training and Development*.
Scholieren.com (n.d.). *Zo schrijf ik een betoog*. Verkregen via <https://www.scholieren.com/blog/zo-schrijf-ik-een-betoog>

Opdracht: schrijf een betoog

Stap 1: kies een stelling

Een stelling is een mening die meestal pleit voor een verandering. Een goede stelling is van groot belang. Jij moet immers je lezers ervan overtuigen dat je gelijk hebt; kies je stelling dus weloverwogen. Waar kun je veel over schrijven? Wat vind je interessant? Kies een stelling waarover te discussiëren valt.

Stap 2: denk na

Voordat je een geweldig betoog op papier zet, is het goed om eerst even na te denken over wat je eigenlijk wil zeggen. Ga brainstormen! Maak vervolgens een plan van de globale structuur van je betoog.

Stap 3: ga schrijven

Een betoog is opgebouwd uit een vaste volgorde van alinea's:

- De inleiding: een alinea waarmee je de lezer in je verhaal trekt. Prikkel met een aandachtstrekker.

- Het plan: als je pleit voor een verandering, leg je hier uit hoe dat er in de praktijk uitziet. Zo wordt het de lezer duidelijk waarvoor je precies pleit.

- Argumenten voor: Nu ga je puntsgewijs uitleggen waarom het goed is wat jij vindt.

Gebruik daarbij het SAIL-principe:

- State: zeg in één zin wat de kern is van het argument. Bijvoorbeeld: door mijn stelling krijgen leerlingen meer verantwoordelijkheidsgevoel.
- Analyze: leg je stelling uit. Waarom krijgen leerlingen meer verantwoordelijkheidsgevoel?
- Illustrate: geef een voorbeeld van je argument. Dit maakt het levendig.
- Link: herhaal je state: "we zien dus dat leerlingen meer verantwoordelijkheidsgevoel krijgen." Dit maakt het argument rond.

- Argument tegen. Vaak is het goed om een argument tegen op te schrijven, zodat je laat zien dat je hebt nagedacht over eventuele bezwaren van de tegenpartij. Maar maak het tegenargument niet te sterk, want vervolgens ga je...

... Het argument tegen verwerpen. In deze alinea leg je uit waarom een kritische noot op jouw plan ongegrond is. Hierdoor komen je voorargumenten nog beter uit de verf.

- Conclusie. Vat nog een keer samen wat heb je precies hebt gezegd en waarom dit ervoor zorgt dat je je stelling hebt bewezen. Belangrijk: zorg ervoor dat je in je conclusie geen nieuwe informatie meer geeft.

Stap 4: teruglezen en titel kiezen

Klaar met schrijven? Laat het betoog nog een dagje liggen, lees het door en verbeter het. Kies ook een passende titel voor je betoog. Zorg dat je titel aantrekkelijk is en de lezers trekt.

WERKBLAD KWALITEITSVRAGEN BETOOG

1. Is de tekst voorzien van een titel? Ja/Nee

2. Is de titel aantrekkelijk? Ja/Nee.

Indien nee, leg uit waarom

niet:.....

.....

.....

3. Staat er een aandachtstrekker in de eerste alinea? Ja/Nee

Zo ja, wat vind je van deze aandachtstrekker?

.....

4. Met welke argumenten onderbouwt de leerling zijn stelling? Geef feedback op alle argumenten in het betoog. Denk daarbij aan: is het argument duidelijk? Legt de leerling uit waarom hij/zij iets vindt? Gebruikt de leerling daarbij voorbeelden?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Vat de leerling aan het einde (in de conclusie) nog een keer samen wat hij/zij gezegd heeft? Ja/Nee

heeft? Ja/Nee

Zo ja, geef feedback op de conclusie. Denk daarbij aan: Is dit een goede samenvatting? Ontbreken er argumenten of wordt er juist nog nieuwe informatie gegeven? Begrijp je wat er gezegd wordt?

.....

.....

.....

.....

WERKBLAD WAT IS DE KWALITEIT VAN DE FEEDBACK?

Naam:

Inhoud van de feedback	
<p>Gaat de feedback over wat er geleerd wordt met de opdracht? Gaat het over het leerdoel?</p>	
<p>Zou je na het lezen van de feedback weten wat je al goed hebt gedaan om het leerdoel te behalen?</p>	
<p>Zou je na het lezen van de feedback weten wat je nog moet verbeteren om het leerdoel te behalen?</p>	
<p>Zou je na het lezen van de feedback weten hoe je zou kunnen verbeteren?</p>	
Vorm	
<p>Worden er in de feedback ook positieve punten genoemd?</p>	
<p>Is de feedback niet gericht op de leerling, wie hij/zij is?</p>	
<p>Zou je het vervelend vinden om deze feedback te ontvangen?</p>	
<p>Begrijp je alles wat er in de feedback geschreven staat?</p>	
Conclusie	
<p>Wat heb je nu geleerd over het geven van feedback?</p>	

WERKVORM 5: ROLLENSPEL MONDELINGE FEEDBACK GEVEN

Doelen:

- De leerlingen kennen de kwaliteitscriteria van goede feedback;
- De leerlingen kunnen feedback geven die aan algemene kwaliteitscriteria voldoet.

Korte omschrijving:

Leerlingen geven elkaar in tweetallen mondelinge feedback op een fictieve opdracht en bespreken samen de gegeven feedback.

Benodigde materialen:

- Fictief leerlingwerk waar leerlingen elkaar feedback op kunnen geven. Gebruik hiervoor leerlingwerk van eerdere jaren of gebruik het voorbeeld in de bijlage over een spreekbeurt.
- Werkblad *Wat is de kwaliteit van feedback*

Stapsgewijze uitwerking van de werkvorm:

1. Bespreek met leerlingen welke kwaliteitscriteria van goede feedback de leerlingen nog kennen (bekijk eventueel nog een keer het filmpje uit werkvorm 1).
2. Bespreek met de leerlingen de opdracht waar de leerlingen elkaar feedback op gaan geven (zie bijlage voor de opdracht bij de spreekbeurt). Bespreek ook het doel van de opdracht.
3. Bekijk gezamenlijk het leerlingwerk van één leerling. Geef daarbij de leerlingen punten om feedback op te geven.
Voor een spreekbeurt, zie bijvoorbeeld deze spreekbeurt over aardbevingen: https://www.youtube.com/watch?v=lypT-nRMR8Q&ab_channel=Spreekbeurt. Zie het werkblad voor feedbackvragen bij de spreekbeurt.
4. Leerlingen gaan nu in tweetallen elkaar mondelinge feedback geven, waarbij leerling A de feedbackgever is en leerling B speelt dat hij de opdracht gemaakt heeft (bijvoorbeeld de spreekbeurt gehouden heeft). De feedbackgever richt zich daarbij op de feedbackvragen in de bijlage. Geef leerling A van te voren even tijd om over de feedbackvragen na te denken en eventueel het werkblad in te vullen.
5. Na het feedbackgesprek vertelt leerling B hoe hij de feedback ervaren heeft:
 - a. Weet hij nu wat hij al goed doet?
 - b. Weet hij nu hoe hij kan verbeteren?
 - c. Hoe vond hij het om de feedback te ontvangen?
6. Bekijk nu gezamenlijk het leerlingwerk van nog een andere leerling. Geef daarbij de leerlingen punten om feedback op te geven.
Voor een spreekbeurt, zie bijvoorbeeld deze spreekbeurt over de hik: https://www.youtube.com/watch?v=kt4_1PVqGqQ
7. Draai nu de rollen om: leerling B is nu de feedbackgever en leerling A speelt de leerling die de opdracht gemaakt heeft. De feedbackgever richt zich weer op dezelfde punten

in de bijlage. Geef leerling B van te voren even tijd om over de feedbackvragen na te denken en eventueel het werkblad in te vullen.

8. Na het feedbackgesprek vertelt leerling A hoe hij de feedback ervaren heeft:
 - a. Weet hij nu wat hij al goed doet?
 - b. Weet hij nu hoe hij kan verbeteren?
 - c. Hoe vond hij het om de feedback te ontvangen?
9. Bespreek de opdracht na door een aantal leerlingen het antwoord te laten formuleren op: wat hebben ze nu geleerd over het geven van peerfeedback?

Belangrijke aandachtspunten / tips:

- Benadruk dat de feedback niet over de persoon van de leerling mag gaan, maar moet gaan over het werk van de leerling.

Opdracht: maak een spreekbeurt

Doel: Je leert hoe je een spreekbeurt maakt door zelf informatie te verzamelen, ordenen en verwerken om vervolgens deze informatie gestructureerd aan een groep te presenteren.

Stap 1: Kies een onderwerp

Denk goed na over welk onderwerp jij je spreekbeurt wilt geven. Zorg ervoor dat je een onderwerp kiest waar je genoeg over kan vertellen.

Stap 2: Onderwerp verkennen

Ga opzoek naar informatie over jouw onderwerp. Wanneer je relevante informatie hebt geselecteerd, ga je deze ordenen op deelonderwerpen. Vervolgens maak je voor jezelf een spiekbriefje die je kan gebruiken tijdens je spreekbeurt.

Stap 3: Presentatie

Maak een PowerPoint/Prezi die ondersteunend is voor jouw spreekbeurt. Zorg ervoor dat er geen hele lappen tekst op de presentatie staan, maar steekwoorden die ondersteund worden door plaatjes die bij jouw onderwerp horen. Oefen het geven van je spreekbeurt aan de hand van de presentatie.

WERKBLAD FEEDBACKVRAGEN

1. Werd er in de spreekbeurt relevante informatie gegeven?

.....
.....
.....
.....
.....

2. Was de informatie duidelijk? Heb je alles begrepen?

.....
.....
.....
.....
.....

3. Wat vond je van de presentatie bij de spreekbeurt?

.....
.....
.....
.....
.....

4. Hoe vond je dat er gepresenteerd werd? (rustig en duidelijk praten, oogcontact, etc.)

.....
.....
.....
.....
.....

5. Sprak de spreekbeurt je aan? Waarom wel/niet?

.....
.....
.....
.....
.....

WERKVORM 6: INDIVIDUEEL SCHRIFTELIJKE FEEDBACK GEVEN

Doelen:

- De leerlingen kennen de kwaliteitscriteria van goede feedback;
- De leerlingen kunnen feedback geven die aan algemene kwaliteitscriteria voldoet.

Korte omschrijving:

Leerlingen geven elkaar in tweetallen feedback en bespreken samen de gegeven feedback.

Benodigde materialen:

- Leerlingwerk waar leerlingen elkaar feedback op kunnen geven;
- Werkblad *Wat is de kwaliteit van feedback*.

Stapsgewijze uitwerking van de werkvorm:

1. Bespreek met de leerlingen:
 - Op welke opdracht/leerlingwerk de leerlingen elkaar feedback gaan geven;
 - Wat het doel was van de opdracht/leerlingwerk;
 - Welke kwaliteitscriteria van goede feedback de leerlingen nog kennen (bekijk eventueel nog een keer het filmpje uit werkvorm 1);
 - De feedbackopdracht: leerlingen lezen het werk van de medeleerling en kiezen één punt om schriftelijke feedback op te geven. Dit punt draagt bij aan het werken aan het leerdoel;
 - Hoe je het punt kiest waar je feedback op geeft. Bijvoorbeeld:
 - Wat is je nog onduidelijk?
 - Waar zie jij dat de medeleerling nog kan verbeteren?
2. De leerlingen geven de medeleerling feedback. Hierbij kijken de leerlingen eerst zelf met het werkblad of hun feedback voldoet aan de kwaliteitscriteria. Waar nodig passen ze de feedback aan. De leerlingen lezen de feedback van de medeleerling. Samen bespreken ze de feedback aan de hand van de vragen op het werkblad. Dit doen ze eerst voor de feedback van de ene en daarna voor de feedback van de andere leerling
3. Bespreek klassikaal met de leerlingen wat het belangrijkste is dat zij hebben geleerd over het geven van feedback.

Belangrijke aandachtspunten / tips:

- Benadruk dat de feedback niet over de persoon van de leerling mag gaan, maar dat het over het werk van de leerling gaat.
- Er kan ook gekozen worden voor een groepsproduct om feedback op te geven, dat maakt het nog veiliger voor leerlingen.
- Als leraar kun je ook feedback geven op de peerfeedback.
- Bij het vormen van de tweetallen is in eerste instantie de veilige sfeer het belangrijkste om te oefenen. Laat leerlingen eventueel zelf iemand kiezen. Naarmate er meer geoefend is met het geven van feedback, wordt het interessant

om na te denken over andere tweetallen, bijvoorbeeld sterke en zwakke leerlingen bij het lesdoel, of leerlingen met een andere aanpak.

Bron:

Het werkblad is gemaakt op basis van een literatuurreview naar kwaliteitsaspecten van feedback (Dobbelaer, Prins, & van Dongen, 2012).

WERKBLAD WAT IS DE KWALITEIT VAN DE FEEDBACK?

Naam:

Inhoud van de feedback	
<p>Gaat de feedback over wat er geleerd wordt met de opdracht? Gaat het over het leerdoel?</p>	
<p>Zou je na het lezen van de feedback weten wat je al goed hebt gedaan om het leerdoel te behalen?</p>	
<p>Zou je na het lezen van de feedback weten wat je nog moet verbeteren om het leerdoel te behalen?</p>	
<p>Zou je na het lezen van de feedback weten hoe je zou kunnen verbeteren?</p>	
Vorm	
<p>Worden er in de feedback ook positieve punten genoemd?</p>	
<p>Is de feedback niet gericht op de leerling, wie hij/zij is?</p>	
<p>Zou je het vervelend vinden om deze feedback te ontvangen?</p>	
<p>Begrijp je alles wat er in de feedback geschreven staat?</p>	
Conclusie	
<p>Wat heb je nu geleerd over het geven van feedback?</p>	

OPEN UP
NEW HAN_ UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
HORIZONS.